

GROENBLADGROENBLAD

gezamenlijk periodiek van IVN en KNNV regio Leiden

**Oktober
2013**

Natuurbescherming: grote stap in project Vissenmonitoring

Oranjegracht in Leiden verlost van grofvuil

In het unieke project Vissenmonitoring in de binnenstad van Leiden is op 16 juli een grote opruiming gehouden. Met de hulp van de brandweer, groep-A Leiden-Noord zijn niet alleen meer dan tien oude fietsen uit de gracht opgevist, maar ook veel ander grofvuil, zoals keukentrappen, bromfietsonderdelen, een krat met oud vaatwerk, een enorme betonnen bloembak en meters vlechtijzer, en verder... kreeften! Natuurbescherming kent vele kanten!

Aaf Verkade, de projectleidster, heeft een top-opknapstap weten te organiseren in haar project, dat door de KNNV-afdeling Leiden e.o. van harte wordt ondersteund. Zij heeft de brandweer bereid gevonden voor een actie die slechts bij hoge uitzondering gebeurt: een duik oefening in de Oranjegracht, waarbij nuttige bodemzuivering met het aangename van de oefening werd verenigd (of aangename zuivering met de nuttige oefening).

Aaf had al tevoren geïnventariseerd wat er waar op de bodem van de gracht te vinden is, dit keer niet zozeer aan geïnventariseerde levende have, maar aan onnatuurlijke troep die voor dier (grachtenfauna) en mens (om-

wonenden en pleziervaarders) vervelende en vervuillende hindernissen oplevert. Zij overhandigde de brandweerlieden een kaartje van de gracht met precies de plekken waar bijzonderheden op te duiken waren.

Vooraf had zij ook de buurtbewoners geïnformeerd en hen opgewarmd om te helpen met het uit het water krijgen van de rommel. Zij had geregeld dat de dienst Gemeentereiniging van Leiden een dag later het bijeengebrachte grofvuil zou afvoeren. Door de omwonenden erbij te betrekken weet zij het bewustzijn voor schoonheid (en leefbaarheid) van de woonomgeving in de wijk aan te wakkeren.

Leiden in Vroege Vogels

Op 22 augustus kwam de filmploeg van het tv-programma Vroege Vogels van de VARA een dag lang opnamen maken van het vissenmonitoringsonderzoek van Aaf Verkade. Vroege Vogels had lucht gekregen van het onderzoek en was er zó enthousiast over dat zij er op tv aandacht aan wilden besteden.

Het trof dat nét alle bruggen en kademuuren gerenoveerd waren toen de filmploeg aan het werk ging. Samen met Menno Bentveld snorkelde Aaf (met een speciale toestemming van gemeentewege) in het visreservaat en daarbij bracht het opnameteam de diverse kanten van het KNNV-project Vissenmonitoring voor een groot publiek spetterend en helder in beeld. Aaf en Menno werden zelf ook nog gespot door een zeelt, wat een mooie bekroning op een lange opnamedag was! De tv-uitzending van een minuut of vijf kan teruggekeken worden via onder andere de website www.onderwaterinleiden.nl.

Onderaan de pagina: Aaf en Menno tijdens de opnamen.

De brandweer verscheen rond half twee en in een mum van tijd kwamen de buurtbewoners de straat op om te kijken wat er ging gebeuren, foto's te maken en/of de helpende hand te bieden. Een brandweerman trok ter plaatse een vol-ornaatduikuitrusting aan, ging te water en kwam niet veel later onder luid applaus met de eerste fiets naar boven!

Alle van de bodem verwijderde materialen zijn onderzocht op eventueel bijgevangen waterdieren (al bij een eerdere gelijksoortige actie waren zelfs beschermde soorten ontdekt, zoals de Rivierdonderpad). De meest bijzondere bijvangst dit keer was een Amerikaanse rivierkreeft in een Tomos-bromfiets. Buurtbewoners (vooral enkele jonge!) hielpen het opgehaalde materiaal verzamelen op een plaats waar het gemakkelijk door de afdeling Reiniging kon worden afgevoerd; een karweitje dat wat modder op lijf en kleding achterliet en zo tegelijkertijd de pret verhoogde.

Oudere buurtbewoners keken goedkeurend toe en vergaapten zich aan de hoeveelheid troep die uit de gracht tevoorschijn kwam.

Menigeen sprak de hoop uit dat een dergelijke schoonmaakbeurt in de toekomst nooit meer nodig hoeft te zijn. En de tevredenheid over de gehele operatie steeg helemaal ten top toen de brandweer – na afloop van de duikactie – ook nog overging tot het schoonspuiten van de stuk-

ken straat waarop de modder van de opgehaalde rotzooi terecht was gekomen. Tot slot bedankte Aaf het gezelschap geheel in stijl: met een octopus die acht verschillende flacons bodysoap en shampoo in zijn tentakels kon houden; handig voor in de doucheruimte van de kazerne!

Aaf heeft van de Gemeente Leiden een speciale snorkelvergunning gekregen om in deze grachtenomgeving onder water het plaatselijk leven te inventariseren (wat normaal in de Leidse grachten verboden is). In de komende tijd kan Aaf dus veiliger en helderder haar onderwaterinventarisatiewerk voortzetten. Leiden mag blij zijn met Aaf. De KNNV-afdeling Leiden is trots op haar én haar project!

Jan Westgeest

